

Kunstgras: competitievervalsing of niet?

Voordeel van 1 tot 30 procent'

In Dagblad De Pers verscheen op 5 november jl. een artikel geschreven door Thijs Zonneveld. Hij ontfafelde op basis van onderzoek de mythe rond verschillen in kunstgras en natuurgras en legt een gevoelige zenuw bloot: 'Clubs op Nepgras zijn in het voordeel' is zijn oordeel. Ofwel, met 'echt gras' heb je zowel in de eredivisie als in de eerste divisie betaald voetbal een nadeel. Zonnevelds' speltip 13 luidt dan ook 'Leg zo snel mogelijk een kunstgrasveld aan.'

Auteur: Thijs Zonneveld

Excelsior uit: altijd lastig. Heracles uit: misschien nog wel lastiger. Maar waarom? Speelt Heracles beter in Almelo vanwege de fanatieke aanhang? Is Excelsior sterker op Woudestein omdat de spelers dan niet uren in een mufte bus hoeven te zitten? Of is het toch dat kunstgras? Alle voetballers en trainers hebben een mening over kunstgras. De voetbalwereld is verdeeld in voor- en tegenstanders. Willem II-trainer Gert Heerkes noemde nepgras ooit competitievervalsing. Zijn redenering: het voelt anders, loopt anders, rolt anders en stuitert anders. De ploeg (de thuisclub dus) die dat het vaakst doet, is in het voordeel. Maar volgens Heracles-trainer Peter Bosz valt het allemaal wel mee: "Er wordt gezegd dat ploegen

"Eredivisieclubs halen gemiddeld ongeveer 60 procent van hun punten uit thuiswedstrijden"

het lastig hebben op kunstgras en dat dit dus in ons voordeel is. Maar ik denk dat alle clubs er inmiddels wel aan gewend zijn."

Biljartlaken

Zeven jaar geleden lieten twee Nederlandse profclubs een kunstgrasveld in hun stadion aanleg-

gen: Heracles Almelo en Cambuur Leeuwarden. De belangrijkste overweging: kunstgras is qua onderhoud goedkoper dan echt gras. En nepgras ligt er altijd bij als een biljartlaken. Het voorbeeld van Heracles en Cambuur werd de afgelopen jaren gevolgd door diverse andere clubs. Omniworld (tegenwoordig Almere City), AGOVV, FC Zwolle, FC Volendam, RBC en Excelsior lieten ook kunstgras aanleggen.

Metten is weten

Grafieken laten zien wat de invloed van kunstgras op de competitie gedurende de afgelopen zeven jaar is geweest. Eerst maar het effect van kunstgras op de eredivisie. Daar deed nepgroen zijn

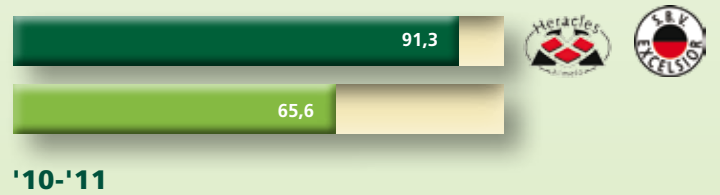
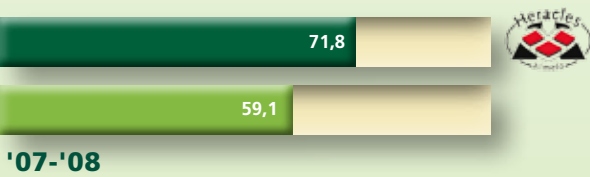
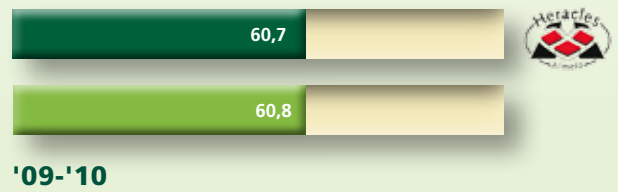
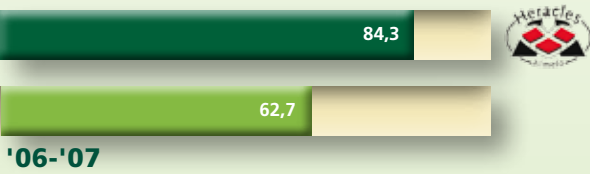
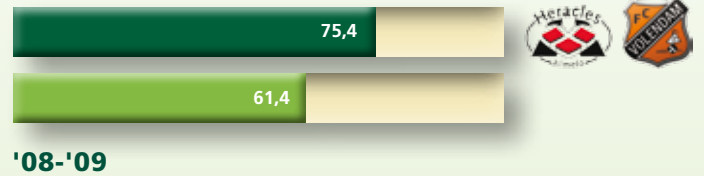
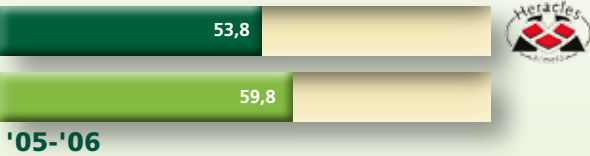
Kunstgras versus echt gras

Percentage thuis behaalde punten door...

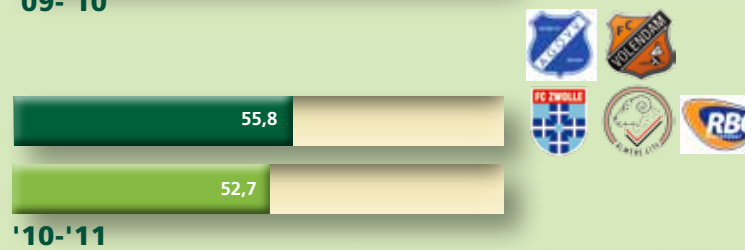
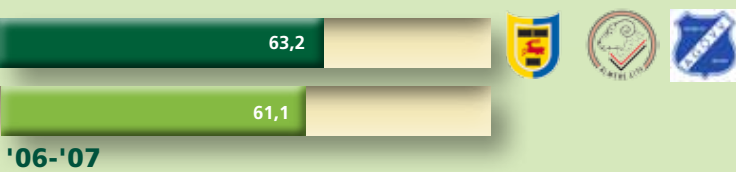
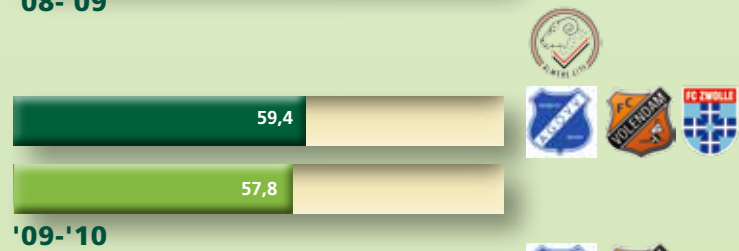
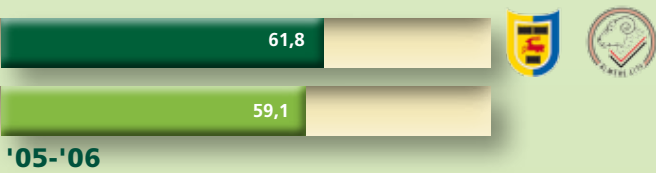
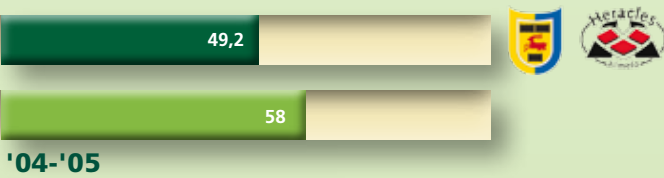
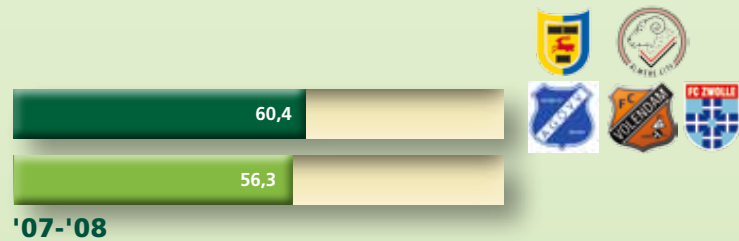
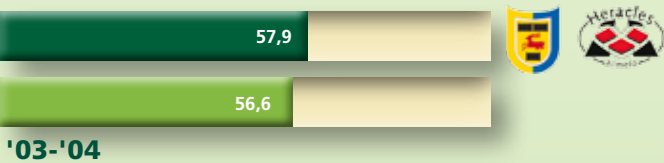
 ...Clubs met een kunstgrasveld

 ...Alle clubs uit de competitie

Eredivisie

Eerste divisie

Gert Heerkens, trainer van Willem II, noemde nepgras ooit competitievervalsing. Zijn redenering: het voelt anders, loopt anders, rolt anders en stuitert anders.

Volgens Heracles-trainer Peter Bosz valt het allemaal wel mee: "Er wordt gezegd dat ploegen het lastig hebben op kunstgras en dat dit dus in ons voordeel is. Maar ik denk dat alle clubs er inmiddels wel aan gewend zijn."

"Ook de invloed van kunstgras op de eerste divisie onderzocht"

intrede in het seizoen 2005/06 met de promotie van Heracles. In het seizoen 2008/09 speelde FC Volendam een kunstgrasjaartje in de hoogste divisie en dit seizoen voetbalt ook promovendus Excelsior op plastic. In de grafiek is het percentage punten, dat kunstgrasclubs in thuiswedstrijden halen, afgezet tegen het percentage punten dat alle eredivisieclubs in thuisduels halen. Daaruit blijkt (afgezien van het eerste seizoen dat Heracles op het hoogste niveau uitkwam) dat clubs met kunstgras in de eredivisie structureel een hoger percentage punten uit thuiswedstrijden halen dan clubs zonder kunstgras. Eredivisieclubs halen gemiddeld ongeveer 60 procent van hun punten uit thuiswedstrijden, maar eredivisieclubs mét kunstgras halen percentages die 10 (2007/08), 15 (2008/09), 20 (2006/07) of zelfs 30 (dit seizoen) procent hoger liggen dan het gemiddelde. Er is een kanttekening te plaatsen bij het onderzoek naar kunstgras in de eredivisie: er zijn maar heel weinig clubs die erop spelen. Met de resultaten van slechts één of twee clubs is het lastig om harde conclusies te trekken. Zeker als het vrijwel altijd kleine, clubs zijn die zich in de strijd tegen degradatie focussen op de punten die ze in thuiswedstrijden kunnen halen. Daarom hebben we ook de invloed van kunstgras op de eerste divisie onderzocht. Daar wordt

kunstgras gebruikt door clubs die kriskras op de ranglijst staan. Er wordt niet alleen op nepgras gevoetbald in de stadions van de laagvliegers, maar ook in die van de middenmoters en kampioenskandidaten. En bovendien zijn er in de loop der jaren meer clubs bijgekomen die een kunstgrasveld hebben aangelegd.

Gewenning

Het resultaat van zeven jaar kunstgras in de eerste divisie: met uitzondering van één seizoen (2004/05) halen clubs mét kunstgras 1 tot 8 procent meer van hun totale puntenaantal in thuiswedstrijden dan het gemiddelde van alle eerstedivisieclubs.

Clubs met kunstgras halen structureel meer punten uit thuisduels dan clubs zonder kunstgras. Simpel gezegd: gewenning aan een andere ondergrond en een andere stuit van de bal levert punten op.

"Uit de cijfers blijkt dat de thuisclub op kunstgras weldegelijk in het voordeel is"

Tegenover dat thuisvoordeel staat een uitnadeel. Kunstgrasclubs spelen uitwedstrijden op echt gras. Maar kunstgrasclubs spelen zo veel vaker op echt gras dan niet-kunstgrasclubs op nepgras

Er is een kanttekening te plaatsen bij het onderzoek naar kunstgras in de eredivisie: er zijn maar heel weinig clubs die erop spelen

dat dit nadeel veel kleiner is dan het voordeel dat het oplevert. En bovendien zijn vrijwel alle voetballers opgegroeid met spelen op echt gras. Willem II won dit jaar nog geen enkele thuiswedstrijd. De Tilburgers staan stijf onderaan in de eredivisie. Het bestuur denkt na over de aanleg van een kunstgrasveld. Dat is misschien wel het slimste wat ze kunnen doen. Want een nieuwe spits of een nieuwe trainer is geen garantie voor meer punten. Een plastic veld wel!